

Cassandra din antichitate, ne ar fi fostă refusată facultatea de a ne face să fim și creduți? Care su celă mai frumosu monument al oratorelor Romanilor? Acela când tribunii seau poporului i întreupsă cuvântul. Atunci el strigă: Romani! jur că vă am să apărați republica! și totă lumea se ridică strigându: jurăm că a spusu adeverul!

Ceeace am dișu de elocință, puțenă dice despre toate artile, căci toate artile nu sunt decât aceeași limbă vorbită diferită. Si înadeveru, ceea ce sunt ideile noastre? Nisice sensații comparate. Ce sunt artile, dacă nu diversele maniere de a exprima ideile noastre?

Ruso, essaminânduse pe sine insuși și confrontânduse cu acel model idial pe care toți omenii lă portă gravată în conștiința lor, trasă un plan de educație prin care elă garanta pe elevul său de toate viciile săle, dar în același timp și de toate virtuțile săle. Marele om n'a prevăzut că dându la Emilul său totu ceeace i lipsea, i lăua ceeace poseda elă insuși. Si înadeveru, acestu om, crescut în mijlocul risulu și a veseliei, va fi ca unu atlet crescut departe de lupte. Pentru a fi un Ercule, trebuie să te fi deprinsă a ucide șerpi încă din legănă. Voesci să te seutești de lupta pasiunilor; dar ore a trăi insemnă a evita viață? Ce insemnă a exista? dice Locke? a simți. Omenii mari sunt aceia cari au simțit mai multă, au trăit mai mult; și adeseori, în câteva ani, cineva a trăit deja o sumă de vieță. Să nu ne înclămă, brații cei nălță, nu crescă decât în regiunea furtunilor. Atena, politia tumultului, avu miș de omeni mari; Sparta, politia ordinei, n'au decât unul, Licurg; și Licurg fu născut înainte de legile săle.

Astfelui vedem ceea cea mai mare parte dintre omenii superiori născânduse în mijlocul unor mari fermentații populare; Omer apare în mijlocul secolilor eroice ale Greciei; Virgil sub triumvirat; Ossian pe sfârmăturile patriei și a țărilor săi; Dante, Ariosto, Tasso în mijlocul convulsiunilor de renascere a Italiei; Corneil și Racin în secolul Frondei; și înfine Milton, intonând prima revoltă la picioarele eșafodului singurat de White-Hall.

Dacă essaminăm care a fostă în particularu destinul aces-